

Melby Kirkegård

Udviklingsplan for kirkegården

• 7. august 2018 •

Charlotte Skibsted landskabsarkitekt mdl. maa.

Eksisterende forhold

Melby kirkegård er en landsbykirkegård og er højtliggende midt i byen med udsigt til de lavere liggende huse mod syd, øst og nord samt til Melby Mølle mod vest. Kirkegården er et meget velholdt kirkegårdsanlæg. Alt er velordnet og gartnerisk fint passet.

Melby kirkegård er af ret stor udstrækning i forhold til sognets indbyggertal på trods af, at her også er gravstedsejere, som kommer fra de omkringliggende sommerhuse. I takt med en faldende tendens til kistebegravelser, udbredelsen af urnegrave samt udløb af gamle kistegravsteder, er der opstået et behov for en ny struktur på store dele af kirkegården. Der er behov for at disponere over ledigt gravareal, og nogle områder omlægges med et mere parkmæssigt udtryk, så kirkegården i fremtiden fremstår frodig og grøn.

Melby kirkegård er traditionelt opdelt med et system af gange med gravsteder på begge sider af gangene - traditionelt som gravstedsudtrykket så ud i begyndelsen af 1900-tallet. I kirkegårdens nordøstlige hjørne er der et nyere gravrum med urne- og kistegrave, naturpræget anlagt med gravminder i græs og nyplantede hvidtjørn, der er i dårlig vækst i dag.

Ved kirkegårdens vestlige indgang er der en lille parkeringsplads. Fra parkeringspladsen fører trælåger ind til en asfalteret vej langs kirkegårdens sydvestlige grænse. Mod nordvest er der en åben græsplæne afgrænset af hæk og træhegn mod Møllegårdsvej og mod naboen mod nord samt af store thujaer inde på kirkegården mod øst, som i dag er i dårlig vækst. Denne græsplæne er ikke godkendt som gravareal og har aldrig været aktivt gravareal.

Melby menighedsråd og kirkegårdsudvalg har ønsket at få udarbejdet en udviklingsplan for kirkegården. Udviklingsplanen er en overordnet langsigtet plan for kirkegårdens udvikling, især med fokus på anvisning af nye urne- og kistegrave, den fremtidige drift samt ny ankomst og parkeringsplads ved den vestlige indgang til kirkegården.

Ledige grave er registreret af graver Anja Gade Steffensen i oktober 2017. Registranten viser, at det ledige gravareal er spredt ud over hele kirkegården men især på den ældste del af kirkegården omkring Melby kirke og i det nyere gravrum i kirkegårdens nordøstlige hjørne. Denne registrant ligger som grundlag for udviklingsplanen - udarbejdet i 2017-2018.

Følgende spørgsmål er der arbejdet med i udarbejdelse af udviklingsplanen:

- Hvordan skal kirkegården se ud om 5, 10 og 50 år?
- Hvor skal indsatsområderne være?
- Hvordan laver vi ny struktur på kirkegården uden at ændre på gravstedsnumrene?
- Hvordan får vi flere urnegrave?
- Hvordan får vi forskellige gravstedstyper på kirkegården?
- Hvordan gør vi områder, som i dag har mange ledige grave mere attraktive?
- Hvordan laver vi en attraktiv ankomst og parkeringsplads ved den vestlige indgang?

Signaturforklaring:

- Ledige grave okt. 2017 iflg. graveren
- Gravstedshække
- Stenindramning
- Græs
- Beplantning
- Nåletræer
- Træer/buske

Note:

Registreringsplan er udarbejdet efter ikke målfast gravkort, luftfoto og visuel registrering. Der er ikke foretaget nogen opmåling.

NORD Melby kirkegård
Eksisterende forhold

Registreret okt. 2017
Mål 1:500

Udviklingsplan - forslag

Melby kirkegård skal på lang sigt udvikle sig til en kirkegård med et mere parkmæssigt udtryk med flere træer, græs og fælles plantninger, så kirkegården i fremtiden fremstår frodig og grøn. Der skal være mulighed for at vælge forskellige gravstedstyper, især forskellige urnegrave som der i dag er stigende tendens til at vælge.

Udviklingsplanens helhed

Når de besøgende træder ind på Melby kirkegård, vil de i fremtiden møde en grøn og frodig kirkegård. De besøgende vil opleve en dynamisk beplantning fra det helt lave i form af græsflader og bundplantning til de høje og større solitære træer og derimellem gravsteds-hækkene i de traditionelle gravstedsrækker samt spredte buske og mindre træer.

Mod nord og øst vil kirkegården have en visuel indramning af mindre træer langs den hvide kirkegårdsmur, der står med en afstand, at det stadig er muligt at kigge ud over muren til den lavere liggende landsby og det omkringliggende landskab.

Ved den nordlige indgang fra Lindebjergvej kan de besøgende kigge ind over hele kirkegården som et samlet anlæg, men samtidig kan de også opleve, at der er forskellige gravrum fra nyere græsrum til traditionel gravstedsstruktur.

Fra hovedindgangen fra Tollerupvej træder man lige ind på det ældste del af kirkegården med pladsen foran Melby kirkes våbenhus under den gamle ahorns store trækrone. Umidelbart øst for pladsen hæver det let forhøjede gravrum sig, som en grøn og frodig bakke af græs og fælles bundplantninger.

Ved den vestlige indgang fra Møllegårdsvej føres de besøgende fra parkeringspladsen ind på kirkegården af en allé af smalt klippede søjleavnbøgtræer, der leder op til den ældste del af kirkegården. Ved lågen rejser der sig mod nord en let skovplantning af blandende arter og sorter, der giver variation i udtryk, struktur og årstidens skiften. Går man ind gennem denne lette skovplantning, møder man to lysninger i græs - én mindre med frugtræer og én større med tre egetræer i midten af det ovale græsrum.

Langsigtet planlægning

I udviklingsplanen fastholdes den gravnummerering, som findes i dag. Der er ingen ændringer i gravkort og tilhørende gravnummerering med undtagelse af den nye urnefællesgrav. Derudover er der kun ændringer i, om der sættes urner eller kister ned i det gravareal, som i dag er anlagt eller kortlagt. Begrundelsen herfor er, at der i udviklingsplanen fremover kan arbejdes ud fra eksisterende kirkegårdskort og protokoller.

Udviklingsplanen illustrerer en langsigtet planlægning, hvor graver og medarbejdere selv kan udføre det meste af planen, og der er frihed til, at graver selv udvikler og videreudvikler detaljer i planen f.eks. bede, plantninger, anlæg af nye gravarealer m.m.

I udviklingsplanen er der følgende:

- 83 stk. nye urnegrave i græs
- 38 stk. nye urnegrave i fælles bundplantning
- 44 stk. nye urnegrave med hæk
- ny fællesgrav til 96 stk. urner

- 21 stk. kistegrave i græs
- 42 stk. ledige traditionelle kistegrave

Om 5 år bliver der yderligere et antal grave ledige:

- 19 stk. kistegrave
- 17 stk. urnegrave

Om 10 år bliver der yderligere et antal grave ledige:

- 12 stk. kistegrave
- 9 stk. urnegrave

I udviklingsplanen er der fokus på, at nye grave anlægges tæt omkring Melby kirke, så denne ældste del af kirkegården igen bliver et aktivt gravrum. Her vil der i fremtiden være mange forskellige muligheder i forhold til valg af gravtype fra traditionelle kiste- og urnegrave til urnegrave i græs eller i fælles bundplantning samt en ny urnefællesgrav i græs.

	Gravsted i brug
	Stenindramning
	Nye urnegave i græs
	Nye kistegrave i græs
	Nye urnegrave i bundplantning
	Nye individuelle urnegrave med hæk
	Græs
	Beplantning, oversigtligt gengivet
	Eksisterende træer
	Nye træer

NORD

A horizontal number line is shown, labeled from 0 to 25 meter. Major tick marks are at 0, 5, 10, 15, 20, and 25. The intervals from 0 to 5, 10 to 15, and 20 to 25 are shaded gray. The intervals from 5 to 10 and 15 to 20 are unshaded.

Oversigtsplan over delområder

Udviklingsplanen for kirkegården er inddelt i følgende delområder:

- Område I: Øst for kirkens våbenhus - Nye urnegrave i bundplantning og i græs
- Område II: Nord for kirken - Bevaring af gravstedshække og ny bundplantning på ledige kistegravsteder
- Område III: Midt på kirkegården - Ny urnefællesgrav og bænkeplads med solitær træ
- Område IV Østside af kirkegården - Nye individuelle urnegrave
- Område V: Nordøstlige del af kirkegården - Urne- og kistegrave i græs og nyt lapidarium
- Område VI: Vestlig indgang - ny parkeringsplads og parkrum
- Område VII: Den resterende del af kirkegården - Her sker ingen større ændringer og beskrives derfor ikke yderligere i dette hæfte

Foto 1: Eksisterende græsskråning mod kirkegårdsmuren

Foto 2: Små trapper fører op til det let hævede gravrum fra syd

Foto 3: Eksisterende betonkantning øst for Melby kirkes våbenhus og lapidarium i perlestensflade på toppen

Område I - Øst for kirkens våbenhus Nye urnegrave i bundplantning og i græs

Når kirkens og kirkegårdens besøgende træder ind på Melby kirkegård igennem trælågerne i hovedindgangens portal fra Tollerupvej, står man lige under abornens store trækrone, der breder sig ind over pladsen foran kirkens våbenhus samt ud over kirkegårdsmuren mod vejen. Fra dette punkt vil der være et frodigt og grønt blikfang nemlig det let forhöjet gravrum, der i fremtiden vil høre sig som en grøn bakke med græs og stauder. Ind imellem stauderne ligger gravene med gravsten, der rammes af solens stråler i dette sydvendte gravrum.

Går man langs kirkens facade forbi det let hævede gravrum, finder man umiddelbart øst for kirken også to rækker nye urnegrave i græs.

I det sydøstlige let hævede gravrum øst for kirkens våbenhus anlægges der græs i gravsteds-gangene, og i gravstedsrækkerne anlægges der nye urnegrave i fælles bundplantning.

Den eksisterende betonkantning trækkes fri fra kirkens våbenhus, så der bliver en regulær plads til kirkens besøgende foran våbenhuset. Betonkantning og knækfliser erstattes af granitkanter og brosten gerne udformet, så de kan benyttes som primitiv siddeplads.

Det eksisterende lapidarium flyttes til en bedre placering i kirkegårdens nordøstlige del. Her anlægges i stedet græs. De små trapper, der fører op til det let hævede gravrum bevares.

I gravrummet øst for kirken anlægges der nye grave i græs. Græsset afgrænses af en brostenskant mod sti.

Der ændres ikke på gravstedsnumrene, så der vil ikke være ændringer til protokol og registreringssystemet.

Signaturforklaring:

- Gravsted i brug
- Stenindramning
- Nye urnegrave i bundplantning
- Nye individuelle urnegrave med hæk
- Græs
- Beplantning, oversigtligt gengivet
- Eksisterende træer
- Eksisterende træer, ryddes
- Nye træer
- Betonkantning flyttes så plads foran våbenhus udvides

NORD Melby kirkegård
Område I

Mål 1:125

Foto 4: Den ældste del af kirkegården nord for Melby kirke med traditionelle kistegravsteder

Foto 5: Eksisterende store kistegravsteder tæt på Melby kirke

Område II - Nord for kirken

Bevaring af gravstedshække og ny bundplantning på ledige kistegravsteder

Gravområdet helt tæt ind til kirkens facade er et ganske særligt område, da det er en del af Melby kirkegårds ældste gravområde. Her er i dag kistegravsteder med gravstedshække anlagt i traditionel gravstedsstruktur med smalle gravsteds gange imellem gravstedsrækkerne. Det er vigtigt at sikre og opretholde denne traditionelle gravstedsstruktur fra begyndelsen af 1900-tallet her helt tæt på kirken ved at bevares gravstedshækkene omkring ledige kistegravsteder for at bevare den historiske struktur på Melby kirkegård.

I gravområdet nord for kirken indplantes der bundplantning i ledige kistegravsteder. På enkelte ledige kistegravsteder indplantes der mindre træer i bundplantningen. De yderste gravsteder langs kirkens facade omlægges til græs, så kirken får en grøn indramning mod nord, øst og syd. Græsset afgrænses af en brostenskant mod sti.

I dag har rustvognen svært ved at dreje ind på vejen vest for gravområdet. Derfor udvides vejen, når alle gravene i række 7 er ledige, så rustvognen bedre kan køre op til kirkens våbenhus. Der anlægges der ingen nye kistegrave i denne række. Gravsteder reduceres til urnegrave ved denne vejudvidelse

Der ændres ikke på gravstedsnumrene, så der vil ikke være ændringer til protokol og registreringssystemet.

Ledige kistegravsteder kan med fordel tages i brug, hvis nogle ønsker et traditionelt gravsted, således at der fortsat er gravsteder i brug tæt omkring Melby kirke, som der har været i over 100 år.

Rustvognens tracé: Når alle grave i gravafsnit E, række 7 er ledige udvides vejen op til kirkens våbenhus, så rustvognen bedre kan køre op til kirken. Derfor anlægges der ingen nye kistegrave i denne række. Gravsteder reduceres til urnegrave ved denne vejudvidelse

- Signaturforklaring:
- Gravsted i brug
 - Stenindramning
 - Græs
 - Beplantning, oversigtligt gengivet
 - Eksisterende træer
 - Nye træer

NORD Melby kirkegård
Område II

Mål 1:100

Foto 6: Eksisterende bænkeplads

Foto 7: Eksisterende åben stenflade ved de to bænkepladser

Foto 8: Kig ind over midten af kirkegården fra den anden eksisterende bænkeplads

Område III - Midt på kirkegården Ny urnefællesgrav og bænkeplads med solitær træ

De besøgende vil i fremtiden drages ind mod midten af kirkegården til en lille plads med et større solitært egetræ. Under egetræets krone kan man sidde i skyggen på to bænke med udsigt mod syd til den nye urnefællesgrav i græs, der smyger sig ind mellem de traditionelle kistegravsteder. Den nye fællesplæne indrammes visuelt af mindre træer eller buske. Fra denne plads kan man også se mod vest til den eksisterende fællesplæne.

Midt på kirkegården anlægges der i ledigt gravareal en ny urnefællesgrav i græs med en fælles blomsterplads. Græsset afgrænses af en brostenskant mod sti. Derudover indplanteres der fem mindre træer eller buske i bundplantering.

Nordvest for den nye fællesplæne omlægges den eksisterende bænkeplads. Der indplanteres et solitær egetræ og under træets krone omplaceres de to bænke.

Her må der laves en ny gravnummerering til den nye urnefællesgrav. På planen er urnegravene indtegnet med mål 70 x 70 cm pga. den sandede jord på Melby kirkegård.

- Signaturforklaring:
- Gravsted i brug
 - Stenindramning
 - Nye urnegave i græs
 - Græs
 - Beplantning, oversigtligt gengivet
 - Eksisterende træer
 - Nye træer

0 1 2 3 4 5 meter

NORD Melby kirkegård
Område III

Mål 1:100

Foto 9: Kig ind over østsiden af kirkegården anlagt i traditionel gravstedsstruktur, som i dag har mange ledige gravsteder

Foto 10: Gravstedsrækkerne ligger helt ud til kirkegårdsmuren

Område IV - Østside af kirkegården Nye individuelle urnegrave

I østsiden af kirkegården vil man i fremtiden kunne opleve traditionelle urnegrave med hæk indpasset i den eksisterende gravstedsstruktur. Langs kirkegårdsmuren oplever man rækken af træer, der visuelt indrammer kirkegården med kig ind imellem trækronerne til landsbyen nedenfor og landskabet udenfor den hvide mur.

I kirkegårdens østside anlægges der nye traditionelle urnegrave med hæk i den eksisterende gravstedsstruktur. Urnegravstederne ligger ud til gravstedsgangene med en fælles bundplantning bag gravstederne. Der indplantes bundplantning i de resterende ledige kistegravsteder, der ikke omlægges til urnegravsteder. Her indplantes mindre træer spredt fordelt i bundplantningen.

I den nordligste del af dette område anlægges der små urnegravstedsrum i stil med det eksisterende og populære urnegravstedsrum umiddelbart syd for.

Der ændres ikke på gravstedsnumrene, så der vil ikke være ændringer til protokol og registreringssystemet.

0 2 4 6 8 10 meter

NORD Melby kirkegård
Område IV

Mål 1:175

Foto 11: Eksisterende bed med jernkant ryddes

Foto 12: Eksisterende hvidtjørn, i dårlig vækst, ryddes

Foto 13: Gravsteder i brug ligger udenfor eksisterende græsplæne med jernkanter

Område V - Nordøstlige del af kirkegården Urne- og kistegrave i græs og nyt lapidarium

I det nyere gravrum i græs vil de besøgende opleve en mærkbar forandring og forbedring af rummet i takt med at de nye indplantede træer og buske vokser og danner fuldkronede trækroner og frodige buske. I det nordøstlige hjørne vil kirkegårdens bevaringsværdige gravsten stå i græsset med fronten mod sydvest, så de på solskinsdage vil bades i sollys som et blikfang fra store dele af kirkegården.

Det nyere gravrum med urne- og kistegrave i græs udvides med mere græs og nye solitær træer. De eksisterende hvidtjørn i dårlig vækst ryddes, og jernkanter i kant af eksisterende græs og omkring bed tages op. Græsset afgrænses i stedet af en brostenskant mod sti.

Der ændres ikke på gravstedsnumrene, så der vil ikke være ændringer til protokol og registreringssystemet.

Signaturforklaring:

- Gravsted i brug
- Stenindramning
- Nye urnegrave i græs
- Nye kistegrave i græs
- Græs
- Beplantning, oversigtligt gengivet
- Eksisterende træer
- Eksisterende træer, ryddes
- Nye træer

NORD Melby kirkegård
Område V

Mål 1:175

Foto 14: Eksisterende thuajer mellem græsplæne og den resterende kirkegård er i dårlig vækst

Foto 15: Eksisterende lille parkeringsplads

Foto 16: Eksisterende asfalteret adgangsvej og åben græsplæne

Område VI - Vestlige indgang Ny parkeringsplads og parkrum

Ved den vestlige indgang parkerer de besøgende på den nye parkeringsplads indrammet af avnbøghække. Herfra føres de ind på kirkegården gennem en låge og op ad en allé af smalt klippede søjleavnbøgtræer, der leder op til den ældste del af kirkegården. Ved lågen rejser der sig mod nord en let skovplantning af blandende arter og sorter, der giver variation i årstidernes forskellige udtryk, struktur og farve. Går man ind gennem denne lette skovplantning, møder man først en mindre lysning med frugtræer, der om efteråret vil give frugt til bl.a. høstgudtjeneste. Går man videre fra den mindre lysning, kommer man ind i en større lysning med tre egetræer i en gruppe. Omkring en af egetræsstammerne er der placeret en rund bæk, hvor man kan sidde i træernes skygge - et rum med plads til eftertænkning.

Ved kirkegårdens vestlige indgang fra Møllegårdsvej anlægges der en ny og større parkeringsplads i grus afgrænset af avnbøghække. Adgangsvejen til kirkegård og materialegård er fortsat langs kirkegårdens sydvestlige grænse, men indgangslågen er flyttet længere ind på kirkegården i forbindelse med forgængerudgangen fra den nye parkeringsplads.

Den åbne græsplæne er omlagt til et nyt parkrum med en let, omkransende skovplantning med to græsrums/lysninger i midten af rummet - ét rum med tre nye egetræer og en rund bæk og ét rum med frugtræer, hvor igennem der er et nyt stiforløb fra parkeringsplads til gravstederne for de besøgende.

Følgende træarter er egnet til den lette skovplantning: ægte kastanje, uægte akacier, navr, guldregn, bærmispel, fjeldrøbe, røn, hylde, lærk og kornel.

De dårlige thujaer mellem græsplænen og den resterende kirkegård udskiftes til en ny avnbøghæk, som klippes mod eksisterende urnegrave i græs, og helt mod nord plantes der fem nye søjleegetræer. Den eksisterende takshæk vest for individuelle urnegrave med hæk udskiftes ligeledes til en ny avnbøghæk.

Her er ingen grave i dette område. Afsnittet er ikke godkendt som gravareal og har aldrig været et aktivt gravafsnit.

- Signaturforklaring:
- Græs
 - Beplantning, oversigtligt gengivet
 - Eksisterende træer
 - Eksisterende træer, ryddes
 - Nye træer

NORD

Melby kirkegård
Område VI

Mål 1:250

UDVALG AF PLANTER TIL INDPLANTNING PÅ MELBY KIRKEGÅRD

TRÆER/BUSKE

Acer campestre
- *Navr*

Amelanchier laevis
- *Allegheny-Bærmispel*

Castanea sativa
- *Ægte kastanje*

Sorbus intermedia
- *Seljerøn*

STAUDER TIL FÆLLES PLANTNINGER

Bergenia cordifolia 'Silberlicht'
- *Kampestenbræk*

Centranthua ruber 'Albus'
- *Hvid sporebaldrian*

Eryngium hybrid 'Big Blue'
- *Mandstro*

Filipendula vulgaris 'Plena'
- *Knoldet Mjødurt*

STAUDER TIL FÆLLES PLANTNINGER

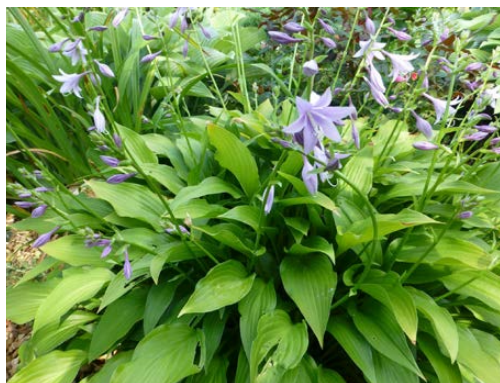
Gypsophila paniculata
- *Flerårig Brudeslør*

Limonium latifolium
- *Statice / Hindebæger*

Verbascum nigrum 'Album'
- *Hvid Kongelys*

Hosta lancifolia
- *Høst-Hosta*

Linum perenne
- *Flerårig bær*

Veronica spicata
- *Aksærenpris*

Iris sibirica 'Snow Queen'
- *Sibirisk Iris*

Sedum i forskellige sorter
- *Sankthansurt*

Knautia macedonia
'Mars Midget'
- *Blåhat*

Verbascum nigrum
- *Mørk Kongelys*

REFERENCEFOTOS

Foto 1: Gammelt ledigt gravareal med nyt egetræ og fælles bundplantning og hæk mod gang
- Her anlægges ikke nye grave

Foto 2: Individuelle urnegrave med fælles bundplantning med stauder og træ i midterareal.

Foto 3: Fælles bundplantning

Foto 4: Græs på smalle stier mellem grave

Foto 6: Urnegrave i fælles bundplantning med græs omkring

Foto 5: Græs i gangene mellem grave

Foto 7: Urnegrave i fælles bundplantning med græs omkring